

Proto lze jeho zmocnění odvozovati jen z ustanovení § 1238 obč. zák. Poněvadž však žalovaná uzavřela již pojistku na pojištění proti povinnému ručení s pojišťovnou R., nespadá pojišťovací návrh učiněný žalující pojišťovně mezi úkony řádné správy majetku podle § 1238 obč. zák. a nebyl proto manžel žalované k návrhu jménem žalované manželky oprávněn. Zaslala-li pojišťovna žalované přes to pojistku podle onoho nezávazného pojistného návrhu, učinila nabídku žalované, a tato nebyla povinna na ni odpovědět. Neodpověděla-li, nepřijala návrh žalující strany a nedošlo proto k pojišťovací smlouvě (§§ 861, 862, 862 a) obč. zák.).

Čís. 13942.

Pojišťovací smlouva.

Ustanovení § 1 vládního nařízení ze dne 13. října 1927 čís. 156 sb. z. a n. jest pravidlem nutícím.

Obsahují-li pojišťovací podmínky z doby platnosti dřívějšího, nyní zrušeného ministerského nařízení ze dne 28. října 1908 čís. 222 ř. zák. ustanovení odporující onomu vládnímu nařízení, nelze se ustanovení toho ode dne účinnosti vládního nařízení dovolávati.

Nastala-li škoda po účinnosti vládního nařízení (po 25. říjnu 1927), platí o ní vládní nařízení, bez ohledu, zda pojišťovací smlouva upravovala samopodíl pojistníkův před účinností vládního nařízení jinak.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1934, Rv II 64/33.)

Žalovaný uzavřel se žalující pojišťovnou dne 3. srpna 1924 pojišťovací smlouvu, podle níž byl pojištěn u žalobkyně proti následkům zákonného povinného ručení z provozu silostroje na dobu 10 let. Úraz ze dne 29. listopadu 1930 vyžádal si nákladů 459 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující pojišťovna na žalovaném zaplacení 409 Kč, tvrdíc, že podle pojišťovacích podmínek byl žalovaný na každé škodě zúčastněn nejméně částkou 400 Kč aneb při vyšším odškodnění 10%, nejméně 400 Kč. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Rozhodnutí sporu závisí na tom, zda se ustanovení vlád. nař. ze dne 13. října 1927 čís. 156 sb. z. a n., jímž byl zvýšen samopodíl ze 100 Kč na 400 Kč, vztahuje i na smlouvy uzavřené před vydáním tohoto nařízení, to jest zda má řečené nařízení zpětnou účinnost, čili nic. Podle § 5 obč. zák. nepůsobí zákony nazpět. Tato zásada platí i o nařízeních, která nemají zpětnou účinnost, leda že by nařízením bylo stanoveno, že působí nazpět. Podle § 3 vlád. nař. ze dne 13. října 1927 nabývá nařízení účinnosti dnem vyhlášení, dnem 25. října 1927, a není tudíž zpětná účinnost nařízení ustanovena. Pojišťovací smlouva, již byl smluven samopodíl 100 Kč, byla uzavřena dne 3. srpna 1924, před účinností nařízení, které se z důvodů shora uvedených nemůže dotýkati práv dříve nabytých. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Procesní soud zamítl žalobu z důvodu, že se vlád. nař. ze dne 13. října 1927 čís. 156 sb. z. a n. na pojišťovací smlouvu uzavřenou dne 3. srpna 1924 nevztahuje, ježto nařízení to nepůsobí zpět. Názoru tomu nelze přisvědčiti. Tím vládním nařízením zrušeno bylo nařízení ze dne 28.

října 1908 čís. 222 ř. zák., podle něhož žalovaný participoval na každém odškodnění jen 100 Kč, což jest také pojato do pojistky, avšak vládním nařízením čís. 156/1927 byl samopodíl zvýšen na 400 Kč a působí ustanovení toto také na smlouvy dříve ujednané ze zákona, aniž by bylo zapotřebí každou smlouvu pojišťovací změnit a přizpůsobit novým předpisům, dovolává se proto první soud neprávem ustanovení § 5 obč. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Že ustanovení § 1 vládního nařízení ze dne 13. října 1927 čís. 156 sb. z. a n. jest nutícím pravidlem, plyne jednak z toho, že jest vydáno na základě § 12 čís. 1 zák. o provozu silostroji, jenž připouští, aby nařízením byl stanoven spoludíl pojistníka na škodě kryté pojištěním proti povinnému ručení, proto, aby pojistná hodnota, která kryje cizí zájem, nesváděla pojistníka k lehkomyšlnosti a neopatrnosti při provozu silostroje. Obsahují-li pojišťovací podmínky vydané za platnosti dřívějšího, nyní zrušeného ministerského nařízení z 28. října 1908 čís. 222 ř. zák. ustanovení odporující onomu vládnímu nařízení, odporují v tomto směru nutícímu účinnému předpisu a nelze se ustanovení toho ode dne účinnosti vládního nařízení dovolávati. Nejde proto o jednostrannou změnu pojišťovací smlouvy, nýbrž o opatření vydané na základě zákona. Účinnost vládního nařízení nastala podle § 3 dnem vyhlášení, 25. října 1927 a vztahuje se na všechny škody pojištěním kryté, které vznikly po 25. říjnu 1927, neboť teprve vznikem škody vzniká pojistníkům nárok na pojistnou náhradu omezenou jeho spolupodílem na škodě. Nejde proto o otázku zpětného působení. V souzeném případě nastala škoda 29. listopadu 1930 a platí o ní zmíněné vládní nařízení, bez ohledu, zda pojišťovací smlouva upravovala spolupodíl pojistníků před účinností vládního nařízení jinak.

Čís. 13943.

Opětným spojením manželů (nikoliv na zkoušku, nýbrž na trvalo), byly zrušeny účinky rozvodu a odpadl předpoklad vyživovací povinnosti, uložené manželu v rozvodovém rozsudku, takže nárok z něho zanikl událostí nastalou po vzniku exekučního titulu.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1934, Rv II 770/33.)

Na základě rozsudku o rozvodu manželství od stolu a lože byl manžel uznán povinným platiti manželce výživné. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se manžel na manželce, by bylo uznáno právem, že nárok žalované na placení výživného zanikl, ježto manželé sdíleli po delší dobu (od 1. března 1931 do 1. května 1932) manželské společenství. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalovaná sice namítala, že vstoupila v manželské společenství jen pokusně, poněvadž jí manžel slíbil, že se příště bude jinak chovati než